

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 11 від 31 . 03 . 2025 року

Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

**Програма
фахового іспиту**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Освітня програма: 2.В11.041.01 Мова і література (англійська)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу

протокол № 3 від 25 березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Андрій КОЗАЧУК

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит з англійської філології перевіряє базові навички володіння й розуміння явищ англійської мови й літератури, та є обов'язковим іспитом для вступників на програму підготовки магістра за спеціальністю В11 Філологія (Освітня програма: Мова і література (англійська). Іспит проводиться у два етапи, спочатку в **письмовій формі** у вигляді комп'ютерного тесту на базі сучасного програмного забезпечення у системі MOODLE, потім в **усній формі**.

Для виконання тестових завдань абітурієнт має володіти основними навичками роботи з комп'ютером та розуміти технічні особливості виконання тестів різних типів: вибір з найменшої кількості варіантів відповіді, вибір з розширеного набору відповідей, вибір множин відповідей.

Випробування до магістратури ґрунтується на виявленні практичних навичок володіння англійською мовою і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня мовної компетенції (на рівні B2 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників на основі здобутого ступеня вищої освіти та відповідно до п. 8.6; 8.12 Правил прийому до Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в 2025 році до здобуття другого (магістерського) освітнього рівня.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, що розглядаються як взаємопов'язані і взаємообумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час фахового іспиту перевіряється рівень оволодіння мовною (лінгвістичною) і мовленнєвою (комунікативною) компетенціями абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – знання мови як системи (тобто про мову), мовних одиниць та їх функцій в іншомовній комунікації, та володіння мовою як здатність спілкування, вираження думки та уміння здійснювати усі види мовленнєвої діяльності.

ПЕРШИЙ ЕТАП ІСПИТУ – ТЕСТОВА ЧАСТИНА

Випробування передбачає виконання **шестидесяти** тестових завдань на підготовленому індивідуальному робочому місці без використання додаткових джерел інформації. Під час виконання тесту абітурієнт не користується нотатками, не робить індивідуальних поміток та не переписує завдання, або його фрагменти.

Тестування з англійської мови передбачає визначення рівня мовних знань, умінь і навичок, а саме: знання фонетичних, лексичних і граматичних аспектів англійської мови, вміння визначати мовні явища, здійснювати адекватний вибір

необхідних лексичних і граматичних елементів, коректно інтерпретувати їх з урахуванням особливостей мовної системи англійської мови. Тестування визначає уміння абітурієнта граматично правильно використовувати видо-часові форми дієслів, адекватно вживати слова і фрази в англomовному контексті, оперувати мовними засобами для цілей спілкування, відрізняти правильні у мовному відношенні висловлювання від неправильних.

Тестові питання з літератури Великої Британії та США покривають різні періоди та перевіряють загальну літературознавчу компетенцію вступників через призму англomовної літератури. В основу розробки завдань покладено програми базових курсів практики усного і писемного мовлення англійської мови, що вивчаються студентами першого (бакалаврського) освітнього рівня.

Виконання тестового завдання з англійської мови полягає у виборі правильних відповідей із кількох запропонованих варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді. Система автоматично визначає правильність уведених відповідей по закінченні роботи вступника після збереження результатів.

Спеціальна обчислювальна програма автоматично **підсумовує бали** за виконання усіх тестових завдань, встановлює відповідність балів за шкалою оцінювання та фіксує результат у протоколі.

На виконання і реєстрацію відповіді на одне тестове завдання відводиться 1 хвилина. Увесь час роботи над тестовим завданням не перевищує 60 хвилин. У випадку, якщо вичерпано час на виконання тестових завдань, система автоматично закриває програму, зберігає наявні відповіді, підсумовує результат виконання тесту абітурієнтом та фіксує у протоколі результат за встановлений часовий ліміт.

Максимальна кількість балів за перший етап (тестову частину) – 100 балів.

ЗРАЗКИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ

Read the following sentences. Choose one proper word for the missing part.

1. We watched a very ... programme on television last night which made us laugh a lot.

- A. amusing B. enjoying C. tiring D. sympathetic

Fill in each space with an appropriate phrase or word.

2. They never go skiing and

- A. I haven't too B. I don't either C. I do neither

Choose the appropriate item to fill the gap.

3. I would never cheat – I would be ... of being caught.

- A. worried B. anxious C. afraid D. nervous

Choose the suitable filling component or several if applicable.

4. J. Grimm's laws demonstrate transformations of ... in Indo-European languages.

- A. vowels C. consonants
B. vowels and consonants D. stops and fricatives

Choose the suitable filling component from the following options.

5. Which literary genre is "Pygmalion" by B. Shaw

- A. novel C. poem
B. play D. myth

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Особи, які вступають до магістратури повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення дипломного дослідження.

Під час іспиту з англійської мови вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння англійською мовою, сформованість комунікативної компетенції в рецептивних видах мовленнєвої діяльності;
- багатий лексичний запас англійської мови, вільне використання лексики та володіння основним набором синонімічних та антонімічних пар;
- сформованість граматичної компетенції у практичному і теоретичному аспектах;
- належне володіння орфоепічними нормами англійської мови;
- вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;
- знання літератури Великої Британії та США.

Англомовна **комунікативна компетенція** студентів перевіряється у межах **тематики**, що передбачена програмами базових практичних дисциплін англійської мови (освітньо-кваліфікаційний рівень „бакалавр”), а саме:

Personal features and qualities. Family relations. Academic life, learning habits and strategies. World languages. World-famous universities. Cambridge. Oxford. Harvard. Accommodation and apartments. Entertainment and free time. Going sightseeing. Food and drinks. Seasons, weather and climate. Going shopping. Profession, calling, occupation. Diseases and health problems. Travelling. Theatre and fine arts. Wildlife

and the environment. Courts and Justice. Economy and Finance. Mass media in modern life. Modern technologies and world progress.

ДРУГИЙ ЕТАП ІСПИТУ – УСНА ЧАСТИНА

Перевірка знань системи англійської мови та літератури ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами першого (бакалаврського) освітнього рівня, зокрема теоретична фонетика, теоретична граматика, лексикологія, історія англійської мови, стилістика англійської мови та зарубіжна література. Усна частина випробування з англійської філології відбувається на основі завдання, яке абітурієнт отримує на іспиті. Фахове випробування відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу).

Максимальна кількість балів за другий (усний) етап– 100 балів.

За кожную мовну й змістовну помилку знімається 1 бал. Екзаменатори враховують як змістовну, так і формальну оцінку наданої відповіді. Під час відповіді члени комісії не порушують її комунікативну цілісність і не виправляють мовних помилок, але нотують їх у протоколі та враховують під час виставлення оцінки. У ході опитування також задаються додаткові питання по тематиці картки, відповіді на які також враховуються у загальну оцінку.

Зразок завдання

Speak about the noun as a part of speech. Indicate grammatically relevant classes of nouns. Define morphological, syntactic and semantic properties of an English noun.

Орієнтовний перелік тем з англійської філології

Історія англійської мови

1. Фонетичні особливості германських мов: перший пересув приголосних; загальногерманський наголос; закони Грімма і Вернера.
2. Морфологічна класифікація іменника в давньоанглійській мові: сильна, слабка та кореневі відміни.
3. Морфологічна класифікація прикметника в давньоанглійській мові. Ступені порівняння.
4. Морфологічна класифікація сильних дієслів в давньоанглійській мові: градація.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Класифікація англійських голосних за артикуляцією.
2. Класифікація приголосних англійської мови за артикуляцією.
3. Склад як основна структурна частина слова, типи складів у англійській мові.

4. Словесний наголос в англійській мові: поняття, типи, функції.
5. Просодійна система англійської мови. Інтонація.

Теоретична граматики англійської мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови:* поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Граматичні категорії та їх реалізація:* граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка:* формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в англістиці, проблема значення - синтетичного відмінкового формату.
4. *Граматичні категорії дієслова: категорії часу, виду, стану:* проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.
5. *Речення. Різні підходи до вивчення речення:* речення як комунікативна одиниця синтаксичного рівня, прагматичні типи речень, конструктивний аналіз речення, принципи класифікації речення, речення-висловлювання як основна комунікативна одиниця, поняття актуального членування: тема, рема.
6. *Проблема частин мови у сучасній англійській мові:* поняття класу слів, частини мови як традиційні граматичні класи слів, критерії виділення частин мови у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві, повнозначні та службові частини мови.
7. *Теорія словосполучень в сучасній англійській мові:* загальна характеристика словосполучень, структурні особливості словосполучень, функціональні особливості словосполучень різних типів.

Лексикологія англійської мови

1. *Етимологічний склад англійської мови:* корінні слова; слова іншомовного походження; кельтські та скандинавські запозичення.
2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної англійської мови:* етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
3. *Продуктивні засоби словотвору:* афіксація; основоскладання; конверсія; скорочення.

4. *Непродуктивні засоби словотвору*: бленд (злиття); зворотний словотвір; звукова імітація; звукозміна та чергування наголосу.
5. *Словниковий склад як система*: неологізми; традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; теорія семантичного поля.
6. *Синонімія/антонімія*: типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
7. *Фразеологія*: різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній англійській мові.
8. *Типи словників*: одномовні, двомовні, багатомовні, загальні та спеціальні словники; мовні та енциклопедичні словники; діахронічні та синхронічні словники; історія англійської та американської лексикографії.

Стилістика англійської мови

1. Виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної англійської мови:
 - фонологічні виразні засоби, їх класифікація і характеристики;
 - стилістичні прийоми синтаксису, їх класифікація і характеристики.
2. Стилістична диференціація словникового складу сучасної англійської мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.
3. Стилістична семасіологія – фігури заміщення: метонімічна група виразних засобів; метафорична група виразних засобів; іронія.
4. Стилістична семасіологія – фігури суміщення.
5. Стилістичний синтаксис.

Література Великої Британії та США

1. «Робінзон Крузо» Д.Дефо як реалістичний просвітницький роман.
2. Загальна характеристика творчості Дж. Байрона (на матеріалі творів «Паломництво Чайльд-Гарольда» або «Мазепа»).
3. Історичний роман як жанр літератури романтизму (на матеріалі роману В.Скотта «Айвенго»).
4. Специфіка англійського реалізму та її втілення у творчості Ч.Діккенса.
5. Творчі пошуки та новаторські відкриття в драматургії кінця XIX – початку XX ст. (на матеріалі одного з творів Б. Шоу).
6. Символіка змісту та образів філософської повісті-притчі Е. Хемінгуея «Старий і море».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Після закінчення обох етапів фахового випробовування екзаменаційна комісія оголошує загальний сумарний результат, максимально 200 балів.

Кількість балів	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Introduction to English Linguistics / ed. by I.Plag, S.Arndt-Lappe, M.Braun. – Walter de Gruyter GmbH, Berlin/Boston, 2015. – 303 p.
2. CAE Practice Tests / by C. Osborne. - National Geographic Learning, 2008. – 272 p.
3. Exam Booster / by Chilton, H. - Cambridge University Press, 2017. – 112 p.
4. Exam Booster B1-B2 / by Reese, C., Protsenko, K. - Cambridge University Press ELT, 2018. – 90 p.
5. Grammar and Vocabulary for Advanced / by M. Hewings. - Cambridge University Press ELT, 2015. – 278 p.
6. Use of English for B2. / by E.Moutsou, H.Q. - MM Publications, 2009. -184 p.

Історія англійської мови

1. Hogg, R., Dennison, D. A History of the English Language. - Cambridge University Press ELT, 2016. – 512 p.
2. Верба Л.Г. History of the English Language. – Вінниця, Нова книга, 2012. – 296 с.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Introduction to English Phonetics and Phonology / ed. By M.Huber. - PETER LANG, 2009. – 229 p.
2. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005.

Теоретична граматики англійської мови

1. Kroeger, P.R. Analyzing Grammar. - Cambridge University Press ELT, 2005. – 384 p.
2. Blokh M.Y. A Course in Theoretical English Grammar.
3. Алексеева І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навчальний посібник.- Вінниця: Нова Книга, 2007.

Лексикологія

1. The Routledge Handbook of Vocabulary Studies. / ed. by S.Webb. – London, New York, Routledge, 2020. – 619 p.
2. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 117 с.
3. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. - Харків: Основа, 1993. – 256 с.
4. Ganetska L.V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures, and Exercises. – К.: Ленвіт, 2004. – 96 с.

Стилістика англійської мови

1. The Routledge Handbook of Stylistics / ed. by M.Burke. – London, New York, Routledge, 2014. – 559 p.
2. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272 с.

Література Великої Британії та США

1. Calvo, C., Weber, J.J. The Literature Workbook. - London, New York, Routledge, 2005. – 163 p.
2. Історія новітньої зарубіжної літератури [Текст] : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Г. Й. Давиденко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Глухів. держ. пед. ун-т. - К. : Центр учбової л-ри, 2008. – 272 с.